

KRA (17) *sb f*

sg *N* kra (6). ◇ *G* kry (1). ◇ *A* krę (4). ◇ *I* krą (3). ◇ *L* krze (1). ◇ *pl N* kry (2).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI – XVII w.

1. *Bryła lodu płynąca wodą; crusta Cn (3)* : Czemu mię przedtym ráczéy írógié nie požárly Morfkié wody? czemu mię ótré kry nie ítárly/ Kiedym ízedł w opcé kráie *KochPam* 87.

a. *coll. Lody połamane unoszone przez rzekę (2)* : Bo kiedy iuż Flis zálmákuie komu/ Iuż íię ná Wiofnę nie zoftoi w domu/ Iuż íiecze ze krą do Gdańfká w *Komiędze KlonFlis* D4.

Wyrażenie przyimkowej »ze kry« = po ruszeniu lodów, po ustąpieniu mrozów (1): Ná żimę/ práwie przed zámarzaniem/ wśiác potrofsze ízczébrzuchow/ dla ránego požytku: ták też y íkoro ze kry potrofsze: áby to było rániey *GostGosp* 66.

2. [*Bryła ziemi: Krá/ Głęba Volck* liiv.]

3. *lek. Stwardnienie, obrzwanie śledziony lub macicy; mola; seirrus Mącz (14)* : Thedy ktho ma bolenie w lewym boku w ślezionie/ albo krę/ albo natwardzenie/ Rozmoczywfyz modri íukienny płath w onym oczcie/ przylož na on bok lewy na ślabiznę y na zióbro żoładka nietykaiącz *FalZioł* III 14b, II 23, III 14b, V 3; Mola aliquando, Nieyáka íztuká ciálá niextáltowna która pod čás w żywocie niewieściem w Mácierziznie króm plemienia męskiego roście/ krá zową niektóry. *Mącz* 229a, 373c; Opuchnienie śledziony póspolícíe polacy zową krą *SienLek* 94v, 13, 91, 94v, S2v; [*Cieplíce*] rozpędzą/ krę/ guzy ówé íprofné/ á twárde/ íefli íem zprzodku zábieżém/ zmiękczą/ a co nawiętsza/ płodnieyfszé niż były vczynią *Oczko* 15v.

Wyrażenia: »maciczna kra« (1): Zárnów máćiczna krá íeft ze krwie ktora čás íłufzny nie wyfzłá *SienLek* T2v.

»kra męczyńska« (1): Śledzioná ípuchłá íeft krá męczyńfska *SienLek* T.

Synonimy: 2. bryła, gruda.